

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Агенция по заетостта

Рег. № 10-00-3663 #1
27.07.2020 2020 г.

ДО

Д-Р ПЕТЯ МИЛУШЕВА

РЪКОВОДИТЕЛ ПРОЕКТ

СПЕЦИАЛИЗИРАН КЛЪСТЪР И

ИНСТИТУТ ПО ОБЛЕКЛО И ТЕКСТИЛ „ДУНАВ“

УЛ. „КНЯЖЕВСКА“ № 16

7000 ГР. РУСЕ

На Ваш № 5/20.07.2020г.

ОТНОСНО: отправени препоръки към Агенцията по заетостта в рамките на проект „Открито и отговорно партньорско управление между гражданите, бизнеса и Агенцията по заетостта за подобряване на социално-икономическата среда в сектора текстил и облекло“ № BG05SFOP001-2.009-0027-C01

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИЛУШЕВА,

В отговор на Вашето писмо с конкретни препоръки към Агенцията по заетостта /АЗ/ в рамките на проект „Открито и отговорно партньорско управление между гражданите, бизнеса и Агенцията по заетостта за подобряване на социално-икономическата среда в сектора текстил и облекло“ № BG05SFOP001-2.009-0027-C01, предоставяме на Вашето внимание следното становище:

➤ По препоръки в направление „Обучение и квалификация на кадри“.

Препоръка 1: Подобряване на достъпа до информация за посредническата роля на Агенцията по заетостта и бюрата по труда и за програмите за заетост на младежи чрез подобряване на функционалните характеристики на официалния сайт на Агенцията. Следва да се предприемат мерки за организация по нов начин на наличната информация на сайта. Може да се приложи практиката на „трите клика“.

Агенцията по заетостта стартира дейности по изготвянето на Техническо задание за обявяване на обществена поръчка с предмет: „Изграждане на дигитална платформа /интернет сайт/ и разработване на софтуер за дигитализация на процесите по предоставяне на услуги за граждани от Агенция по заетостта, ведно с изграждане на дигитален маркетинг за популяризиране на дейността на предоставяните административните услуги на гражданите и работодателите от Агенция по заетостта, внедряване на софтуерни пакети за анализи и проучвания на удовлетвореността на

потребителите и внедряване на мобилно приложение (Android & iOS)". Целта на проекта е да се изгради дигитална платформа /интернет сайт/ и разработи софтуер за дигитализация на процеси по предоставяне на услуги за граждани от Агенция по заетостта, ведно с изграждане на дигитален маркетинг за популяризиране на дейността на предоставяните административните услуги на гражданите и работодателите от Агенция по заетостта, внедряване на софтуерни пакети за анализи и проучвания на удовлетвореността на потребителите и внедряване на мобилно приложение. Реализацията цели да се подобрят достъпността, популяризират услугите и подобри удовлетвореността на гражданите и работодателите.

➤ По препоръки в направление „Гъвкавост на пазара на труда“.

Препоръка 3: *„Да се прецизират условията за участие на едно лице в повече от един курс за професионално обучение за определен период от време или да може да участва в друг такъв, само ако няма обявени свободни работни места по първата придобита от него професионална квалификация.“*

Организираните от Агенция по заетостта професионални обучения на безработни лица са в съответствие с потребностите на пазара на труда, както и с изискванията на работодателите. Лицата могат да се включат в професионално обучение, насочено към придобиване на първоначална квалификация по професия или по част от професия или в продължаващо професионално обучение за актуализиране, разширяване или надграждане на придобитата квалификация по професия или по част от професия. С участието им в избраното от тях обучение се цели повишаване на тяхната професионална компетентност и пригодност за последваща заетост.

С безработното лице, преминало успешно професионално обучение непосредствено след неговото приключване се реализира активно трудово посредничество за насочване към свободни работни места и осигуряване на подходяща работа по смисъла на §1 т.4 от ДР към ЗНЗ. Устройването на работа, в съответствие с притежаваното образование и придобита нова професионална квалификация е показател за качеството на преминалото обучение и извършените преди това оценка на възможностите и професионално ориентиране.

Участвалите и успешно завършили обучение на възрастни, организирано от АЗ по реда на ЗНЗ или ОП РЧР безработни лица могат повторно да ползват права по реда на чл. 17, ал. 1, т.6 при наличие на поне едно от следните обстоятелства:

- след предоставени посреднически услуги по насочване към работни места съобразно придобитата квалификация;
- при установена трайна липса на търсене на местния трудов пазар на усвоената нова професия;
- след приоритетно насочване и/или изчерпване на целевите групи, към които е насочена съответната програма/мярка/проект за обучение на възрастни;

- при одобрение на безработното лице от работодател, подал заявка за обучение;
- при други обективни обстоятелства, възпрепятстващи упражняването на придобитата квалификация от безработното лице.

➤ По препоръки в направление „Международна мобилност на пазара на труда“.

Агенция по заетостта е изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика, отговорна за реализиране на политиката за защита на пазара на труда и регулиран прием на граждани на трети държави за трудова заетост.

В компетенциите на АЗ е да прилага националното законодателство и предвидените в него административни процедури по отношение на наемането на чужденци, граждани на трети държави на територията на Република България, които са в съответствие със законодателството и практиката на Европейския съюз в тази област.

Гражданите на трети държави могат да извършват дейност на територията на Република България само ако пребивават на законно основание на територията на страната, което се удостоверява със съответното разрешение за пребиваване, издадено от Министерството на вътрешните работи, и/или след издаване на съответно разрешение от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта за достъп до българския пазар на труда.

През последните години в законодателството се утвърдиха правила и процедури, които дават по-гъвкави възможности на граждани на трети държави да започнат работа на територията на страната. С последните изменения и допълнения в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност /ЗТМТМ/ и правилника за неговото прилагане /ППЗТМТМ/ през 2018г., допълнително се облекчиха условията, редът и процедурите за работодателите при наемане на работници-граждани на трети държави. В резултат на това през 2019г. и първото полугодие на 2020г. продължи тенденцията към двойно увеличение в броя на подадените заявления от работодатели и предоставените от АЗ решения на чужденци за достъп до българския пазар на труда в сравнение със същия период на 2017г. и 2018 г. (785 през 2017г., 1 904 през 2018 г., 2 728 през 2019 г., 2 921 за първите шест месеца на 2020г.).

До края на 2020 г. предстоят законодателни промени в нормативната уредба за пребиваване и заетост на чужденците от трети държави. На заседание на Министерски съвет на 22.07.2020г. бе приет проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България, с който се променят и разпоредби от ЗТМТМ. С промените ще се регламентира единна процедура за кандидатстване, водеща до комбиниран акт, включващ разрешение за пребиваване и разрешение за работа в единен административен акт. По този начин кандидатстването и получаването на разрешение за пребиваване и работа ще се извършва пред един единствен орган – Дирекция „Миграция“ към Министерство на вътрешните работи. Предвид недостига на работници в различни сектори и с цел удовлетворяване на потребностите на бизнеса

допълнително ще бъдат облекчени и процедурите за достъп до пазара на труда на чужденци /предвидено е да отпадне провеждане на предварителното проучване на пазара на труда -пазарен тест; намаляване на административни срокове на компетентните институции, участващи в процедурата; отпадане на държавни такси към АЗ, обмен на информация между компетентните институции по служебен път и др./.

Предстои внасяне на законопроекта в Народното събрание на Република България.

По отношение на препоръката за комуникация по електронен път с АЗ във връзка с процедурите за достъп до пазара на труда, Ви информираме, че през 2019г. в Агенцията по заетостта бе разработена и внедрена система за автоматизиране на процесите по регистрация и издаване на разрешения за достъп до пазара на труда на чужденци в РБ, като е предвидено чрез системата да се предоставят и електронни административни услуги за бизнеса, свързани с издаване на разрешение или регистрация за достъп до пазара на труда на граждани на трети държави.

Предвид гореизложеното считаме, че по отношение на отправените към АЗ препоръки в направление „Международна мобилност на пазара на труда“ вече са предприети необходимите действия за изпълнението им.

➤ По препоръки в направление „Прозрачност в бизнес дейностите“.

Препоръка 8: *„В рамките на посредническата си роля Агенцията по заетостта и нейните регионални поделения имат поглед както върху дейностите на работодателите, така и върху поведението и действията на безработните лица. Може да се разработи ефективен механизъм за санкциониране на нарушителите при констатиране на неправомерни действия чрез ограничаване на достъпа на нарушителите до посредническите услуги на АЗ и активните мерки. Наличието на недеklarирана трудова дейност или друга измама, освен предвидените към момента законови санкции, могат да бъдат допълнени с временно ограничаване достъпа до услугите, мерките и подкрепата от Агенция по заетостта към нарушителите до 1 година“.*

Достъпът до посреднически услуги на всеки български гражданин, както и всеки гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението на Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, които търсят работа, е регламентиран в Закона за насърчаване на заетостта. От друга страна Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ осъществява дейността по контрол спазването на трудовото законодателство, както и специализиран контрол по спазването на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, Закона за насърчаване на заетостта, на законодателството, свързано с изпълнението на държавната служба, и правата и задълженията на страните по служебното правоотношение и на други нормативни актове, когато това е възложено със закон; дава сведения и технически съвети на работодателите и на работниците и служителите за най-ефективните методи за спазване на трудовото законодателство и по прилагането на Закона за насърчаване на заетостта; уведомява компетентните

органи за установени непълноти и недостатъци в действащото трудово законодателство. В тази връзка отправената от Вас препоръка изисква законодателни промени, като възниква необходимостта от адаптиране и съобразяване с всички закони, правилници и наредби.

➤ По препоръки в направление „Стимулиране и реструктуриране на работодателите“, в частта разработването на целева програма за шивашката индустрия.

Съгласно чл. 31, ал. 3 от ЗНЗ, отговорни институции за разработването и реализирането на програмите за заетост и обучение са:

1. за националните програми - Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта;
2. за браншовите програми - съответните отраслови министерства (структури) съвместно с отраслови синдикални организации, браншови камари, Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта;
3. за регионалните програми - комисиите по заетостта към областните съвети за развитие.

В тази връзка, Агенцията по заетостта участва в реализирането на горесцитираните програми.

С уважение,

ДРАГОМИР НИКОЛОВ
Изпълнителен директор

